

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

P8_TA(2015)0315

Angola

Eiropas Parlamenta 2015. gada 10. septembra rezolūcija par Angolu (2015/2839(RSP))

(2017/C 316/21)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Angolu,
 - ņemot vērā ANO augstā cilvēktiesību komisāra runaspersonas 2015. gada 12. maija paziņojumu par Angolu,
 - ņemot vērā 2014. gada 17. oktobra kopīgo paziņojumu pēc pirmās Angolas un Eiropas Savienības ministru sanāksmes,
 - ņemot vērā 2012. gada 23. jūlija dokumentu par ES un Angolas kopējo turpmāko virzību,
 - ņemot vērā ES pamatnostādnes par cilvēktiesību aizstāvjiem un par vārda brīvību,
 - ņemot vērā Padomes 2014. gada jūnija secinājumus par ES pamatnostādņu 10. gadadienu,
 - ņemot vērā LES 21. pantu un ES Stratēģisko satvaru par cilvēktiesībām un demokrātiju, kurā ES apņemas arī turpmāk veikt "visas savas pūles, lai atbalstītu brīvības, demokrātijas un cilvēktiesību aizstāvjus visā pasaulē",
 - ņemot vērā 2000. gada jūnijā parakstīto Kotonū partnerattiecību nolīgumu,
 - ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
 - ņemot vērā Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību hartu,
 - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā Angolas valdība pēdējos mēnešos ir vēl intensīvāk vērsusies pret jebkādam iespējamām tās varas apšaubīšanas izpausmēm, tādējādi pārkāpjot cilvēktiesības, ko sargā Angolas konstitūcija; tā kā Angolā joprojām tiek apspiesta pulcēšanās un biedrošanās brīvība un palielinās bažas, ka bruņotie spēki un izlūkošanas dienesti ir kļuvuši par virzītājspēkiem, kas panāk cilvēktiesību aktīvistu apcietināšanu un tiesāšanu;
- B. tā kā 2015. gada 14. martā bez ordera tika apcietināts cilvēktiesību aktīvists *José Marcos Mavungu* un 2015. gada 28. augustā prokurors *António Nito* lūdza Kabindas provinces tiesu piespriest *Mavungu* 12 gadu cietumsodu par kūdīšanu uz sacelšanos, lai gan nebija nekādu pierādījumu, ka viņš ir izdarījis kādus noziegumus;
- C. tā kā tajā pašā dienā tika apcietināts arī jurists *Arão Bula Tempo*, jo viņš esot piedalījies tā paša protesta organizēšanā; tā kā pēc tam 2015. gada 13. maijā *Arão Bula Tempo* tika atbrīvots, bet viņš tiks tiesāts sakarā ar apsūdzību musināšanā;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

- D. tā kā 2015. gada 28. maijā žurnālistam un cilvēktiesību aktīvistam *Rafael Marques* uz diviem gadiem tika piespriests nosacīts 6 mēnešu cietumsods par 2011. gadā izdoto grāmatu "Asins dimanti. Korupcija un spīdzināšana Angolā", kurā sniegta informācija par vairāk nekā 100 nogalināšanas un simtiem spīdzināšanas gadījumu, kuros esot vainojami sargi un kareivji Lundas reģiona dimantu laukos; tā kā sūdzības par cilvēktiesību pārkāpumiem, ko *Marques* iesniedza valsts prokuroram, netika izskatītas;
- E. tā kā 2015. gada 20.–24. jūnijā par dalību privātā politiskā diskusijā tika apcietināti 15 jaunieši aktīvisti; tā kā pēc tam 2015. gada 30. jūnijā tika apcietināts kapteinis *Zenóbio Lázaro Muhondo Zumba*, jo viņš esot saistīts ar 15 apcietinātajiem aktīvistiem;
- F. tā kā visas aizturētās personas tika apcietinātas nelikumīgi un patvaļīgi un apsūdzētas sacelšanās gatavošanā un mēģinājumā izdarīt apvērsumu pret prezidentu un citiem valdības locekļiem;
- G. tā kā 15 aizturētie aktīvisti ir pirmstiesas apcietinājumā, pret viņiem nav izvirzītas oficiālas apsūdzības, viņiem ir ierobežota juridiskās palīdzības pieejamība un viņus nevar apmeklēt ģimenes locekļi, kas mēģina sagādāt pārtiku, un viņi ir ieslodzīti vieninieku kamerās;
- H. tā kā aktīvistu apcietināšana un kratīšana viņu mājās notika bez ordera uzrādīšanas; tā kā ir ziņots, ka viņi tika pakļauti fiziskai un psiholoģiskai spīdzināšanai, kā arī nāves draudiem;
- I. tā kā iestādes draud jauno ieslodzīto mātēm, kas ir sākušas aktīvi rīkoties, un valdošā partija MPLA nav pieļāvusi atbalstītāju demonstrācijas par labu viņu atbrīvošanai; tā kā 2015. gada 8. augustā Luandā miermīlīga ieslodzīto aktīvistu radnieku demonstrācija piedzīvoja drošības spēku uzbrukumus un vardarbīgu apspiešanu;
- J. tā kā 2015. gada jūlijā Luandas provincē citu cietumā ieslodzītu aktīvistu apmeklējuma laikā uz laiku tika aizturēti četri cilvēktiesību aizstāvji un *Radio Deutsche Welle* korespondents, jo viņi esot plānojuši cietumā īstenot politiskus nolūkus;
- K. tā kā Angolas konstitūcijā ir atzītas tiesības miermīlīgi protestēt un biedrošanās un vārda brīvība;
- L. tā kā ir ziņots, ka 2015. gada aprīlī Hymabo policija sarīkoja reliģiskās sektas *Luz do Mundo* sekotāju slaktiņu; tā kā saskaņā ar dažādu avotu datiem nogalināti tika desmitiem līdz tūkstošiem cilvēku un daudzi tika pārvietoti; tā kā valdība mēnešiem ilgi nav nekādi rīkojusies, lai tiktu veiktu steidzami nepieciešamā neatkarīgā izmeklēšana, un ir uzstājīgi noliegusi lielā upuru skaita atbilstību faktiem; tā kā ombuds šobrīd gatavo ziņojumu par šiem notikumiem;
- M. tā kā ANO augstais cilvēktiesību komisārs aicināja veikt starptautisku izmeklēšanu par šo notikumu, savukārt tas pamudināja valdību sākt tiesas izmeklēšanu;
- N. tā kā Angolas valdība Luandā un citās pilsētās ir intensificējusi gan liela, gan maza mēroga piespiedu izlikšanu no mājokļa, lai atbrīvotos no cilvēkiem, kas dzīvo neoficiālās apmetnēs, un apturētu ielu tirgotāju, tostarp grūtnieču un sieviešu ar bērniem, darbību;
- O. tā kā 2015. gada martā tika ieviests jauns regulējums, kas paredz lielāku kontroli pār nevalstiskajām organizācijām;
- P. tā kā pilsoniskā sabiedrība ir vairākkārt nosodījusi saikni starp korupciju, dabas resursu noplicināšanu un piesavināšanos, ko veic valdošā elite, un cilvēktiesību pārkāpumiem, kas tiek izdarīti pret personām, kuras apdraud un nosoda *status quo*;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

- Q. tā kā, neraugoties uz Angolas valdības apņemšanos palielināt centienus uzlabot noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas (AML/CFT) sistēmu un sasniegto progresu, Finanšu darījumu darba grupa — 1989. gadā pēc G7 iniciatīvas dibināta starpvaldību organizācija, kuras mērķis ir izstrādāt noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas politiku, — Angolas AML/CFT sistēmā joprojām saredz stratēģiskas nepilnības;
- R. tā kā saskaņā ar neatkarīgām ziņām ienākumi no naftas, kas ir galvenais valdības ienākumu avots, nav novirzīti ilgtspējīgas attīstības vai vietējo kopienu vajadzībām, bet valdošā elite ir kļuvusi aizvien bagātāka;
- S. tā kā Angolai ir milzīgi minerālresursu un naftas krājumi un tās ekonomika ir viena no visstraujāk augošajām visā pasaulē, it sevišķi pēc pilsoņu kara beigām; tā kā Angolas ekonomikas izaugsme ir ļoti nevienmērīga — lielākā daļa valsts bagātības ir koncentrēta nesamērīgi mazas iedzīvotāju daļas rokās;
- T. tā kā ekonomikas krīze, ko valsts piedzīvo pēc straujās ienākumu no naftas samazināšanās, ticamākais, izsauks jaunus sociālos nemierus un protestus pret valdību;
- U. tā kā 2014. gada oktobrī Angola apstiprināja savu apņemību īstenot politisko dialogu un sadarbību, par ko panākta vienošanās dokumentā par ES un Angolas kopējo turpmāko rīcību, kura pamatpilāri ir laba pārvaldība, demokrātija un cilvēktiesības;
- V. tā kā saskaņā ar Kotonū nolīguma starp ES un Angolu 8. pantu informācijas apmaiņa par labu pārvaldību un cilvēktiesībām notiek oficiāla politiskā dialoga veidā vismaz reizi gadā saskaņā ar 2012. gada dokumentu ES un Angolas kopējo turpmāko virzību,
1. pauž nopietnas bažas par to, ka Angolā strauji pasliktinās stāvoklis attiecībā uz cilvēktiesībām, pamatbrīvībām un demokrātiju, drošības spēki pieļauj nopietnus pārkāpumus un netiek nodrošināta tiesu varas neatkarība;
 2. aicina Angolas iestādes nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus cilvēktiesību aizstāvjus, tostarp *Marcos Mavungo* un t. s. 15+1 grupas aktīvistus, kuri tika apcietināti 2015. gada jūnijā, un atsaukt visas apsūdzības pret viņiem; aicina arī nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus citus aktīvistus, politiskos ieslodzītos vai politiskos pretiniekus, kuri patvaļīgi arestēti un aizturēti vien par saviem politiskajiem uzskatiem, žurnālista darbu vai piedalīšanos miermīlīgās darbībās;
 3. mudina iestādes nodrošināt, lai attiecībā uz ieslodzītajiem netiktu pieļauta nekāda spīdzināšana vai slikta izturēšanās, lai tiktu garantēta viņu pilnīga aizsardzība un lai viņiem varētu piekļūt ģimenes locekļi un advokāti;
 4. aicina Angolas iestādes nekavējoties pārtraukt policijas un drošības spēku veiktu patvaļīgu apcietināšanu, nelikumīgu aizturēšanu un spīdzināšanu; atkārtoti uzsver, ka jāveic ātra, objektīva un rūpīga izmeklēšana saistībā ar visām apsūdzībām par cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp spīdzināšanu, ko veikusi policija un drošības spēki, un vainīgie jāsauc pie atbildības;
 5. pauž nopietnas bažas par pastāvīgajiem mēģinājumiem ierobežot vārda brīvību, plašsaziņas līdzekļu brīvību un miermīlīgas pulcēšanās un biedrošanās brīvību, kā arī Angolas iestāžu pieļautajiem arvien biežākajiem šo brīvību pārkāpumiem, un aicina Angolas iestādes nodrošināt tūlītēju un bezierunu šo brīvību ievērošanu; turklāt aicina tās pilnībā īstenot ANO Cilvēktiesību deklarācijas, Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību hartas un citu Angolas ratificēto starptautisko un reģionālo cilvēktiesību instrumentu prasības;
 6. aicina ES delegāciju Luandā nodrošināt, ka tiek pildītas EĀDD saistības atbalstīt un aizsargāt cilvēktiesību aizstāvjus visā pasaulē, tostarp īstenot konkrētas un uzskatāmas darbības, jo īpaši veicot izmēģinājuma novērošanu, sniedzot politisko un materiālo atbalstu cilvēktiesību aizstāvjiem, viņu advokātiem un ģimenēm, kā arī nodrošinot ES un tās dalībvalstu

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

sistemātisku iesaistīšanos, lai vērstu uzmanību uz cilvēktiesībām visu līmeņu kontaktos ar Angolas iestādēm, tajā skaitā visaugstākajā līmenī; turklāt aicina delegāciju pastiprināt politisko dialogu ar Angolas valdību visās politiskajās, tirdzniecības un attīstības attiecībās, lai nodrošinātu, ka tā pilda valsts līmeņa un starptautiskās saistības cilvēktiesību jomā, kā tas tika solīts 1. Eiropas Savienības un Angolas ministru sanāksmē 2014. gada oktobrī; mudina šā mērķa sasniegšanai izmantot visus nepieciešamos līdzekļus un instrumentus, tostarp Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu;

7. aicina ES un dalībvalstis atzīt augsto korupcijas līmeni Angolas iestādēs, kas nopietni kaitē cilvēktiesību ievērošanai un attīstībai, un jebkādas turpmākās darbībās ar Angolu īstenot uz cilvēktiesībām balstītu pieeju un izmantot attiecīgus instrumentus, kā arī 11. EAF ietvaros pārskatīt šīs valsts Nacionālās indikatīvās programmas svarīgākās nozares;

8. pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz 2007. gadā notikušu valsts mēroga izpēti un lielu programmu cīņai pret mīnām, kājnieku mīnu un sprādzienbīstamo kara palieku radītais apdraudējums joprojām nav droši apzināts; mudina ES uzraudzīt, kontrolēt un novērtēt līdzekļu efektīvu izmantošanu un nodrošināt, ka piešķirtais budžets tiek izmantots efektīvi un mērķtiecīgi, lai panāktu teritorijas pienācīgu atmiņēšanu;

9. mudina Angolas tiesu iestādes aizstāvēt savu neatkarību no izmantošanas jebkādu politisko spēku interesēs un nodrošināt tiesību aktos atzīto tiesību aizsardzību, piemēram, iespēju vērsties tiesā un tiesības uz taisnīgu tiesu;

10. mudina Angolas valdību veikt nekavējošu, pārredzamu un uzticamu Huambo slaktiņa izmeklēšanu un sniegt atbalstu pārvietotajiem izdzīvojušajiem; pievienojas ANO prasībai veikt starptautisku un neatkarīgu papildu izmeklēšanu;

11. turpina paust bažas par to, ka vēl arvien nav īstenoti pasākumi cīņai ar vardarbību pret sievietēm un bērniem; aicina iestādes pastiprināt cīņu pret kaitīgām tradicionālām ieražām, piemēram, to bērnu stigmatizāciju, kuri apsūdzēti par burvestībām;

12. atgādina par saistībām, ko Angola uzņēmusies saskaņā ar Kotonū nolīgumu, proti, ievērot demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību principus, tostarp vārda brīvību un plašsaziņas līdzekļu brīvību, nodrošināt labu pārvaldību un politiskās varas pārredzamību; mudina Angolas valdību ievērot šīs prasības saskaņā ar Kotonū nolīguma 11.b, 96. un 97. pantu, un, ja tas netiek darīts, aicina Eiropas Komisiju uzsākt attiecīgo procedūru saskaņā ar Kotonū nolīguma 8., 9. un 96. pantu;

13. mudina ES un dalībvalstis risināt jautājumu par pārredzamību tirdzniecībā ar visu veidu dabas resursiem, tostarp naftu, un jo īpaši pilnībā īstenot un uzraudzīt tos esošos tiesību aktus, kas attiecas uz pārskatiem par katru valsti; aicina Angolas iestādes un ārvalstu uzņēmumus palīdzēt nostiprināt pārvaldību ieguves nozarē, uzņemoties ievērot ieguves rūpniecības pārredzamības iniciatīvu un pārskatot to, kā tiek īstenots Kimberlijas process; turklāt aicina Angolas valdību piesniegt plānu par pievienošanās Atklātās pārvaldes partnerībai un nekavējoši izstrādāt konkrētu plānu cīņai ar korupciju, pārredzamības uzlabošanai un publiskās pārskatatbildības palielināšanai;

14. aicina uz ES un ASV sadarbību un koordināciju Doda-Franka akta 1504. iedaļas īstenošanā;

15. aicina dalībvalstu pārvaldes iestādes un uzraudzības iestādes rūpīgāk uzraudzīt atbilstību Eiropas tiesību aktiem par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas apkarošanu, tostarp ar pienācīgu rūpību veikt normatīvo prasību pārbaudes un pienācīgu riska analīzi, jo īpaši attiecībā uz Angolas izcelsmes politiski nozīmīgām personām;

16. atzinīgi vērtē to, ka Angolas valdība atzinusi problēmas saistībā ar kompensācijām zemes pārņemšanas gadījumos un to, ka plašsaziņas līdzekļu ziņojumi liecina par sadales un kompensācijas mehānismu uzlabošanu; mudina valdību turpināt centienus šajā virzienā;

Ceturtdiena, 2015. gada 10. septembris

17. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Āfrikas Savienībai, Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību komisijai, Dienvidāfrikas attīstības kopienas reģiona valstu valdībām, Angolas prezidentam un parlamentam, ASV valdībai, ANO ģenerālsekretāram, ANO Cilvēktiesību padomei, kā arī ĀKK un ES Apvienotajai parlamentārajai asamblejai.
